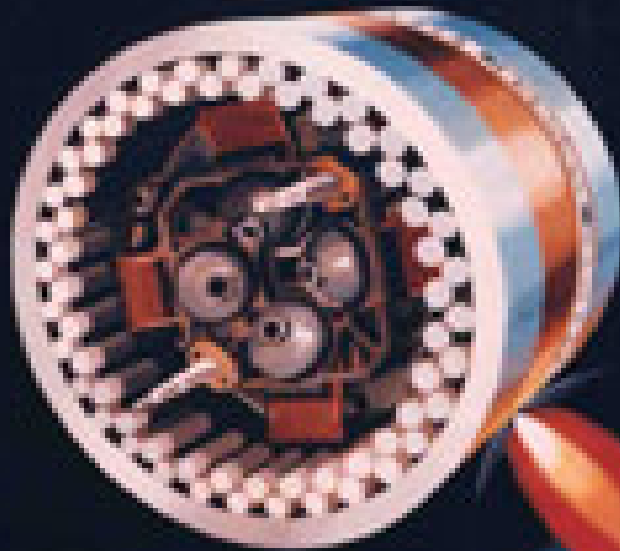
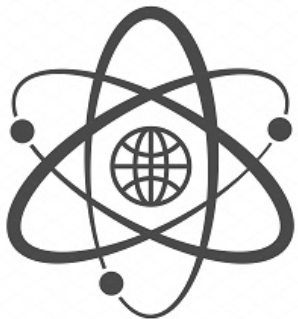

Astropolitika: Geopolitická reflexe kosmického prostoru

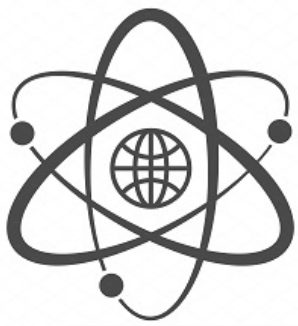
MVZ236
Adam Strauch
3. 10. 2016

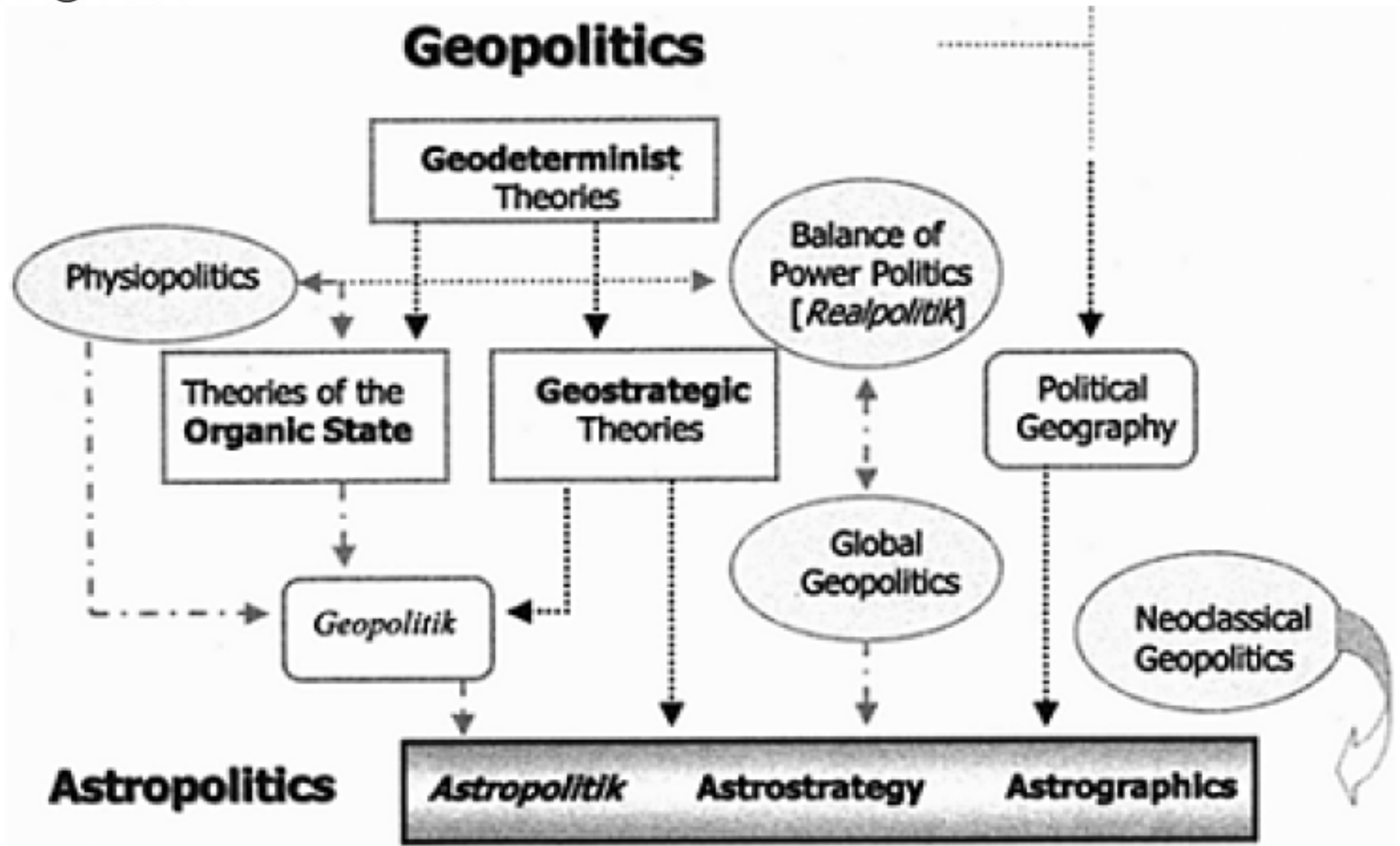
Průběžný test I

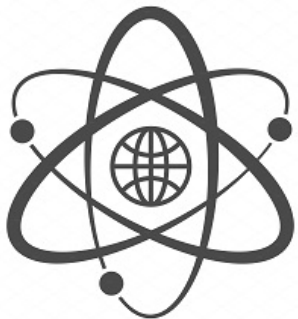

- 1. Co znamená zkratka „LEO“?**
- 2. Jaké specifické faktory snižují životnost satelitních systémů?**

Geopolitika a astropolitika

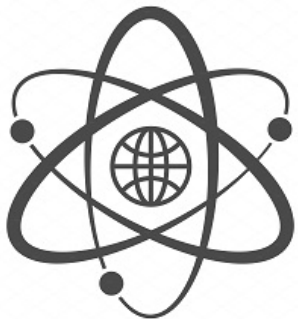

Geopolitika a astropolitika

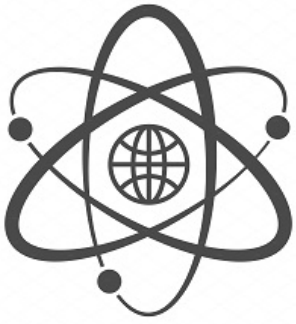
- Teoretická reflexe úvařování o vztazích mezi kosmickým prostorem, technologiemi jeho využívání a politikou (*či vojenskou strategií*) je dosud v IR poměrně omezená
- Převařují práce zaměřené na dílčí *policy* v politické i vojenské tematické oblasti
- David E. Lupton (1988): On Space Warfare
- Jim Oberg (1999): Space Power Theory
- **Everett C. Dolman (2002): Astropolitik. Classical Geopolitics in the Space Age**
- John J. Klein (2006): Space Warfare. Strategy, Principles and Policy

Everett C. Dolman - „Astropolitics“

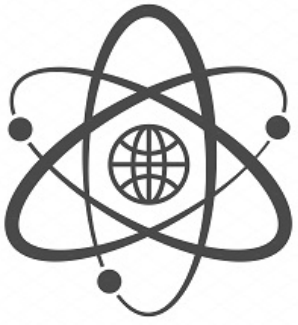
- **Astropolitika:** *„Studium vztahů mezi terénem kosmického prostoru, technologií a rozvojem politiky a vojenské strategie.“*
- **Astrostrategie:** *„Identifikace klíčových pozemských a kosmických prostorů, jejichž kontrola umožňuje vojensky a politicky dominovat kosmickému prostoru, nebo přinejmenším zábránit dominanci ze strany potenciálního protivníka.“*
- Dílo aspiruje na „návod“ k zajištění dominance USA v kosmu
- Nejpropracovanější aplikace klasických geopolitických konceptů na oblast kosmického prostoru

Astrodeterminismus

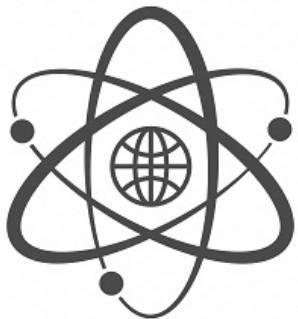
- Klasické **geodeterministické teorie** zkoumají vliv geografického prostoru na charakteristiky organizovaných sociálních celků
- Astrodeterminismus – tematika doposud málo prozkoumána, na okraji zájmu teorie IR
- Dolman – pozemské státy rozvíjející využívání kosmického prostoru spíše liberální tendence, nicméně rozeznává totalitární technologický potenciál
- S postupující kolonizací soustavy významný potenciál pro silně environmentálně determinované charakteristiky sociální organizace a etiky, potenciální biologická divergence
- Rodící se obor Astrosociologie

Alfred Thayer Mahan a kosmický prostor

- Koncept námořní moci a determinantů jejího rozvoje – analogie i v případě kosmického prostoru
- Námořní obchodní/komunikační trasy a strategické úžiny (Sea Lines of Commerce/Communication – SLOCs, chokepoints / strategic narrows)
- Námořní přístavy s potřebnými charakteristikami
- Strategické námořní základny
- Socio-politický faktor

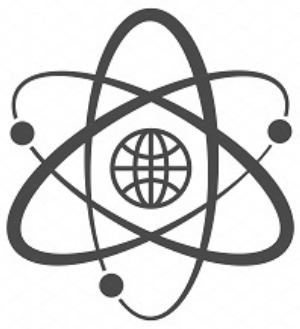

Alfred Thayer Mahan a kosmický prostor

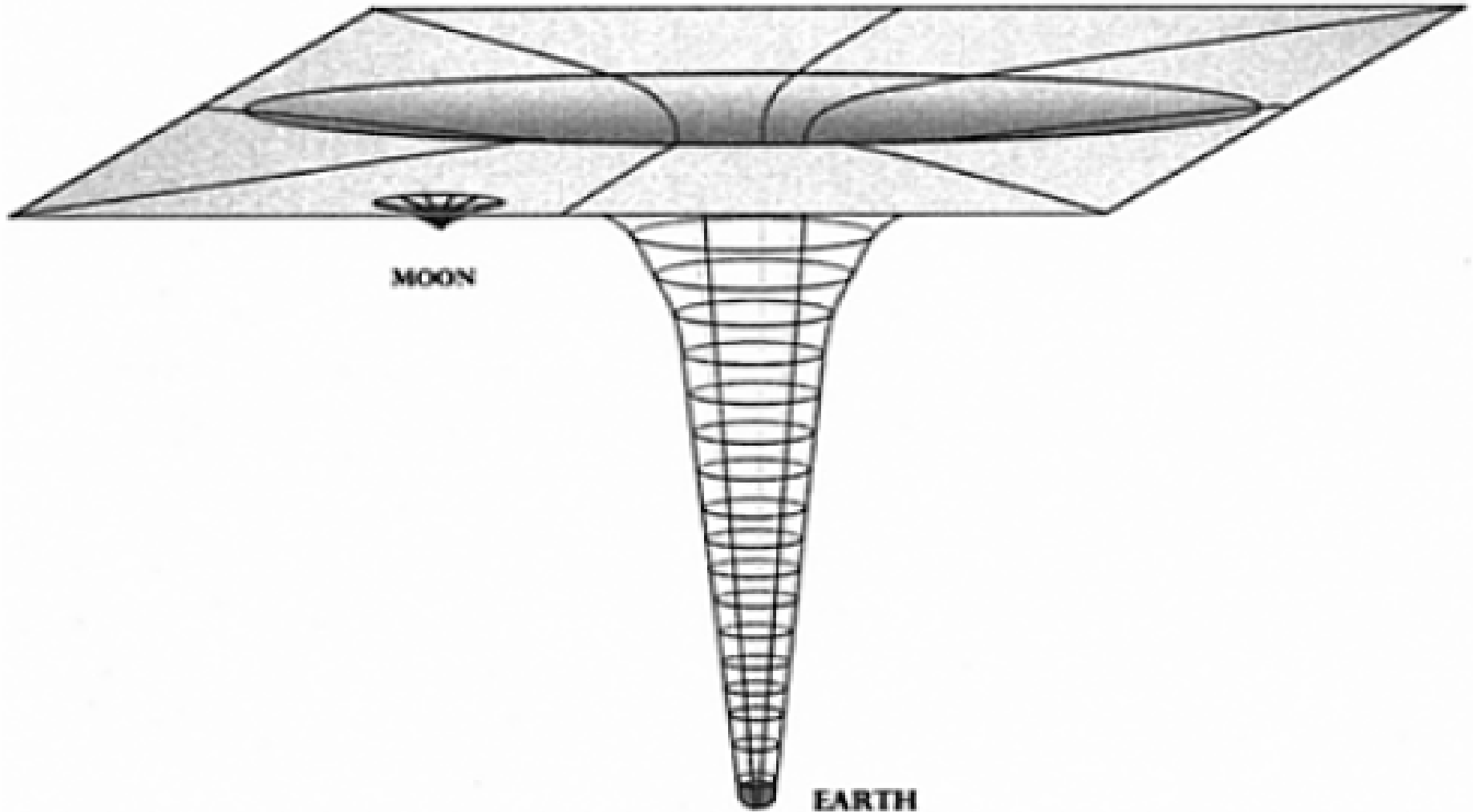
- Podobně jako na moři i v kosmu mají trajektorie pohybu různou efektivitu (mořské proudy a větry vs. gravitační studny) z hlediska vynaloženého času a úsilí
- Nebeské obchodní/komunikační trasy (Celestial Lines of Commerce/Communication , CLOCs)
- Typickou úžinou z hlediska astropolitiky je prostor nízkých oběžných drah (LEO) a prostor mezi povrchem Země a LEO; geostacionární oběžná dráha

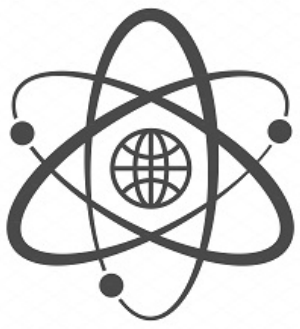

Alfred Thayer Mahan a kosmický prostor

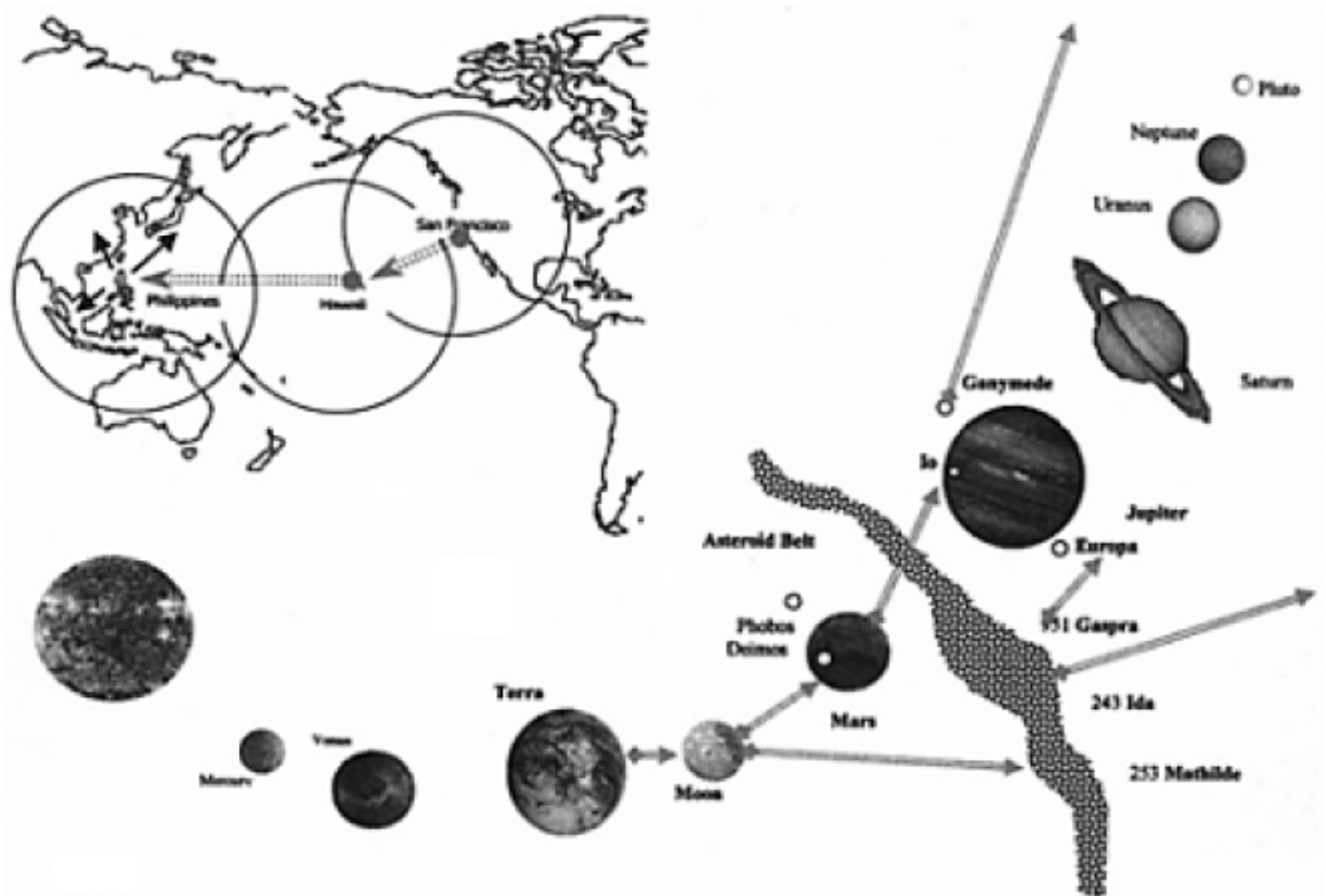

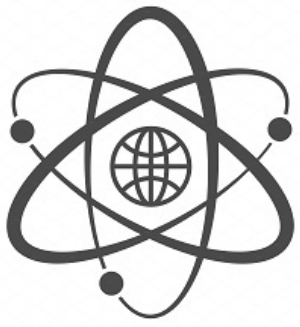

Alfred Thayer Mahan a kosmický prostor

- Šíření vlivu / kolonizace soustavy skrze postupné budování základen, analogie Mahanovy tichomořské strategie

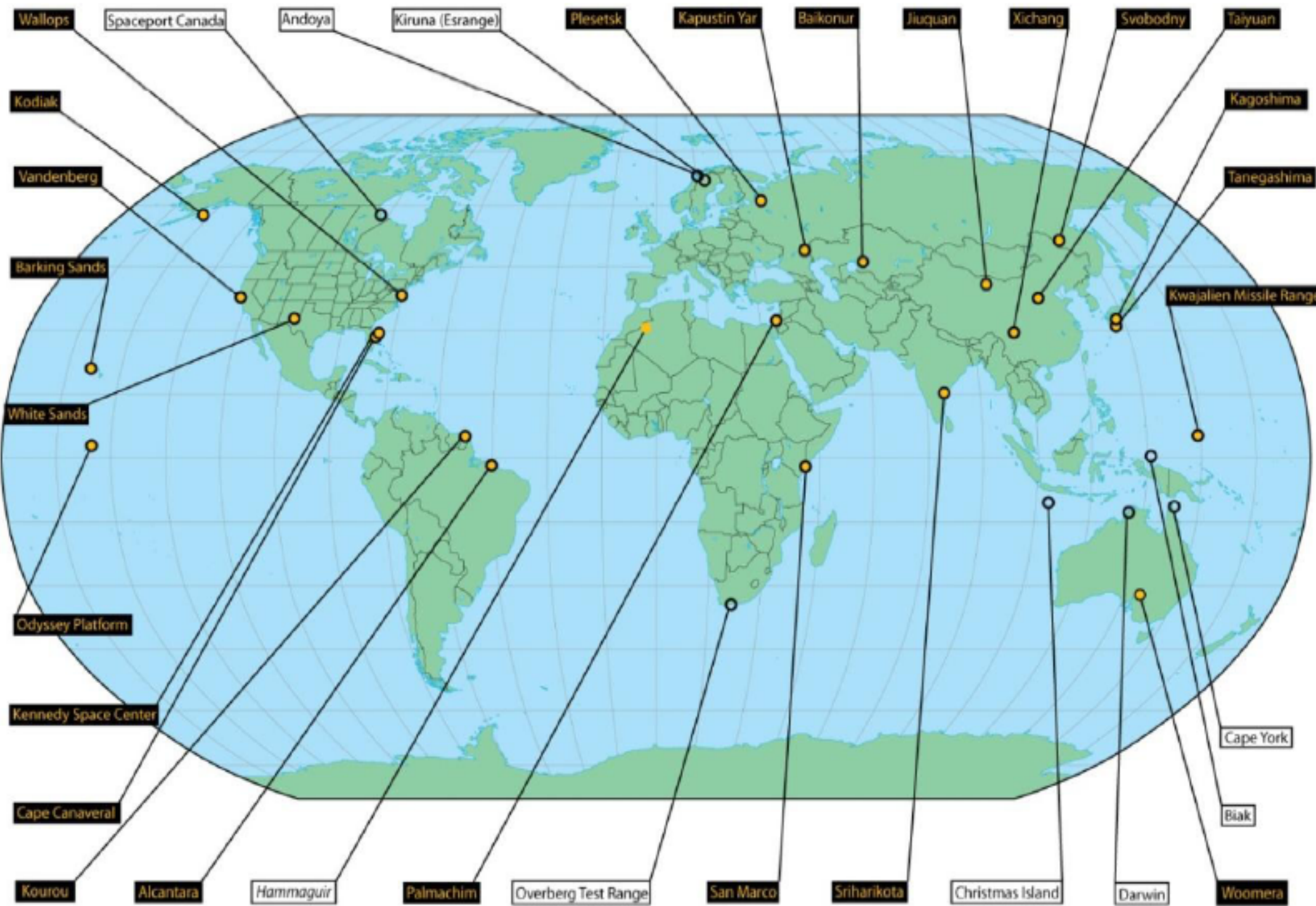

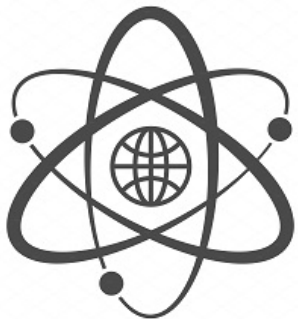
Alfred Thayer Mahan a kosmický prostor

- Analogií vhodných hlubokých a chráněných přístavů jsou kosmodromy umístěné v blízkosti zemského rovníku (poskytují efektivnější přístup k LEO)

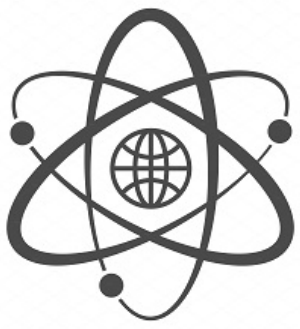
Active Site ● Projected Site ○ Abandoned Site ●

Alfred Thayer Mahan a kosmický prostor

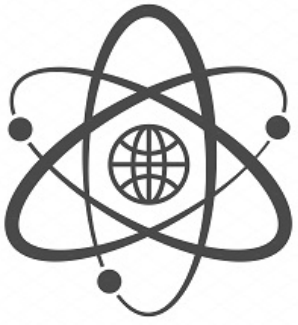
- Významný socio-politický faktor
- Astropolitická expanze vyžaduje:
  - a) dostatečné množství specializovaných kádrů v oblasti vědy a techniky
  - b) dostatečné odhodlání vynaložit značné investice ve společnosti a politické elitě
  - c) přijetí specifického průkopnického étosu

Halford Mackinder a kosmický prostor

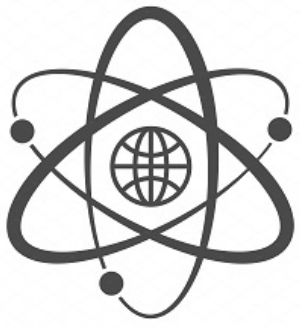

Halford Mackinder a kosmický prostor

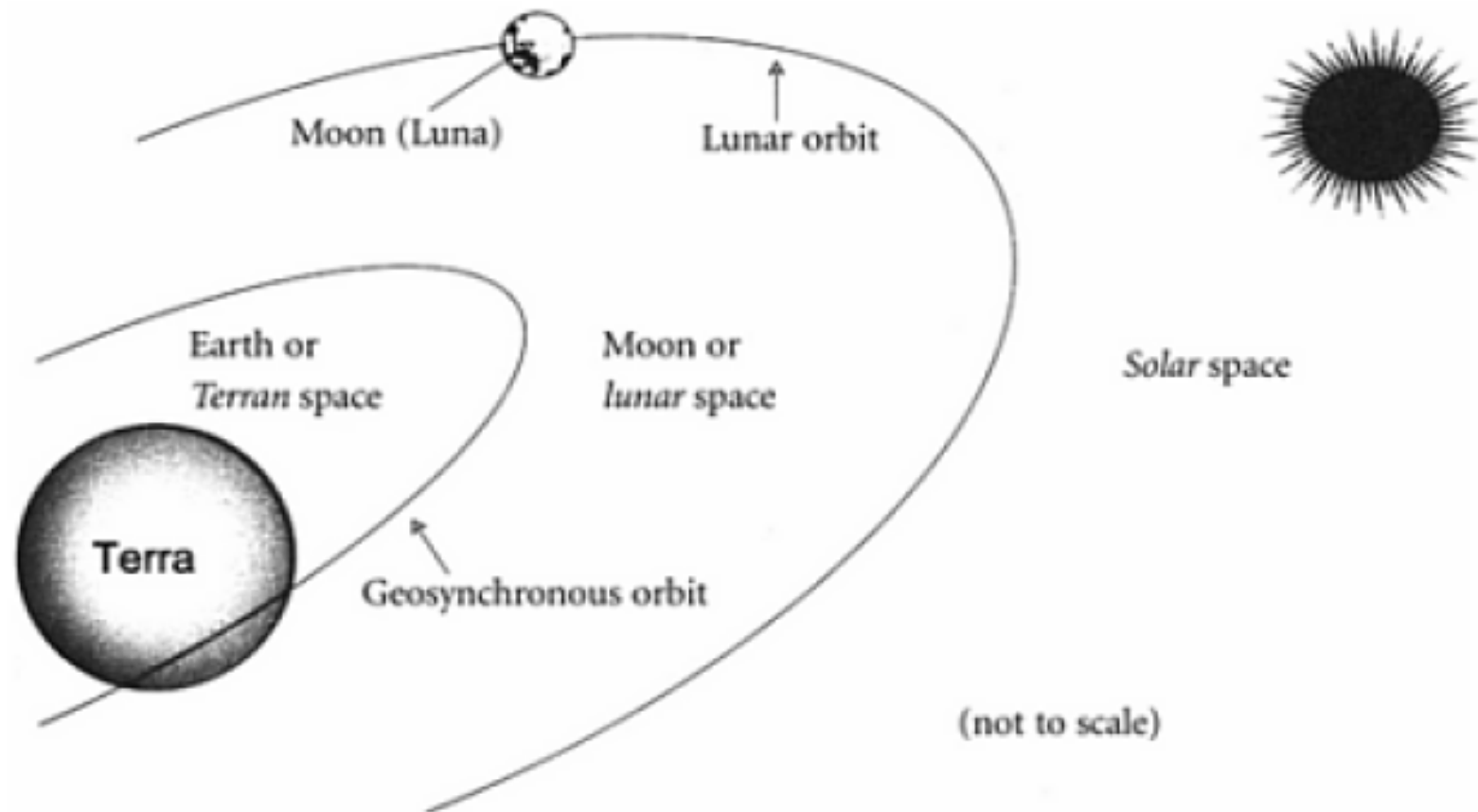
- „Kdo ovládá východní Evropu, ovládá Heartland. Kdo ovládá Heartland ovládá Světový ostrov. Kdo ovládá Světový ostrov, ovládá svět.“
- „Heartland“ má klíčový význam vzhledem k potenciálnímu množství zdrojů, jež obsahuje.
- Surovinový a jiný rozvojový potenciál širší Sluneční soustavy lze chápat jako analogii Heartlandu

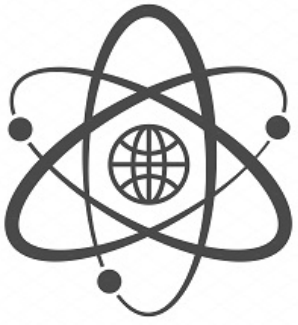
Astropolitické regiony E. C. Dolmana

- Země, zemský prostor, lunární prostor, solární prostor

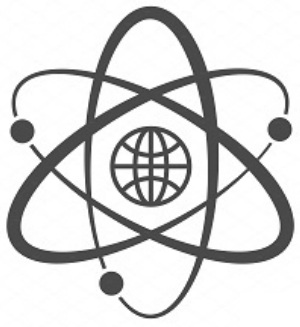

Mackinder vs. Dolman

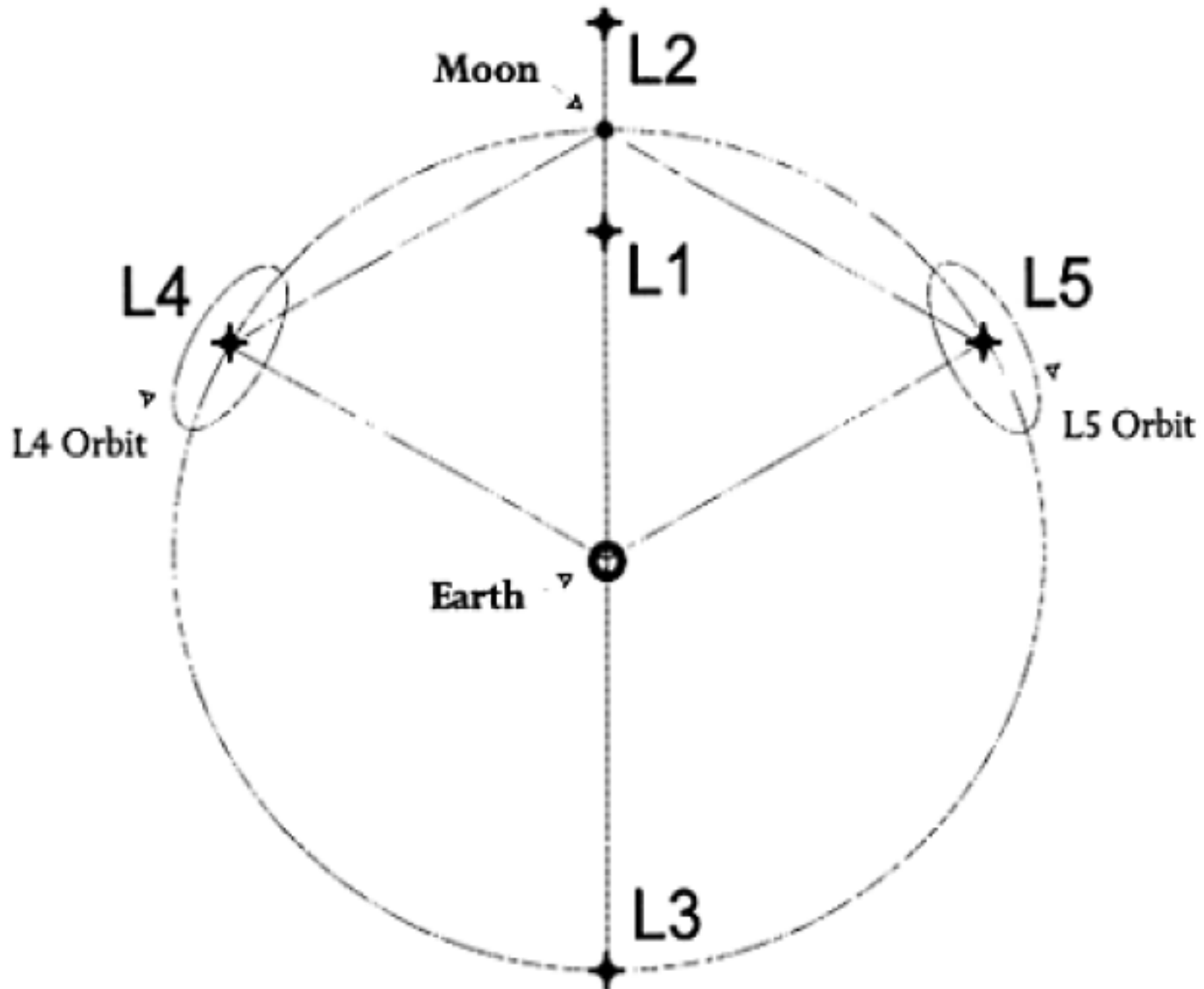

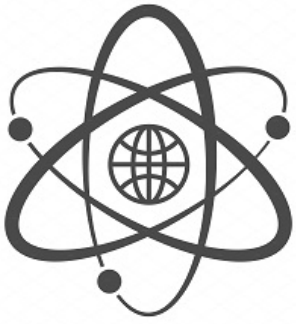
- „Kdo ovládá zemský prostor, ovládá přístup k bohatství solárního prostoru. Kdo ovládá bohatství solárního prostoru, ten určuje osudy lidstva.“

Lagrangeovy body

Výhoda výšiny

- Tělesa na vyšší orbitě disponují výhodou oproti tělesům na nižší orbitě:
  - Směrem do gravitační studny roste kinetická energie projektilů (směrem ze studny naopak klesá)
  - Vyšší orbita poskytuje více času pro možnost reakce

=> výhoda výšiny (high ground)